

Nya villkor för driftsstödet till dagstidningar

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2005/06:201 Morgondagens nyheter – nya villkor för driftsstödet till dagstidningar jämte fyra följdmotioner som väckts med anledning av propositionen.

Utskottet tillstyrker huvudsakligen regeringens förslag. När det gäller det sammanlagda årliga driftsstödet till storstadstidningar anser emellertid utskottet att det skall sänkas med 4,5 miljoner kronor fördelat på tre år. Den lägsta gränsen för eget redaktionellt material anser utskottet skall vara 55 %. Utskottet föreslår att riksdagen ger regeringen till känna vad utskottet anfört dels om sänkningen av högsta årliga driftsstöd till storstadstidningar, dels om lägsta gräns för andelen eget redaktionellt material. Utskottet tillstyrker ett motionsyrkande om sänkningen av maximibeloppet för storstadstidningar och avstyrker övriga motionsyrkanden.

I betänkandet finns fyra reservationer (m och fp) och två särskilda yttranden (kd och c).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Bakgrund	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	8
Nya villkor för driftsstöd till dagstidningar	8
Propositionen	8
Motionerna	8
Utvecklingsstöd och bestämmelser om tillfälligt utvecklingsstöd	10
Tidigare behandling	10
Utskottets ställningstagande	10
Driftsstödet till storstadstidningar	10
Propositionen	11
Motionerna	11
Utskottets ställningstagande	11
Eget redaktionellt material	12
Propositionen	12
Utskottets ställningstagande	12
Reservationer	13
1. Avslag på propositionen, punkt 1 (m)	13
2. Avslag på propositionen, punkt 1 (fp)	13
3. Omedelbart avskaffande av driftsstödet m.m., punkt 6 (fp)	14
4. Avveckling av resterande delar av presstödet, punkt 7 (fp)	14
Särskilda yttranden	16
1. Avveckling av resterande delar av presstödet, punkt 7 (kd)	16
2. Nivåer för driftsstöd, punkt 8 (c)	16
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	17
Propositionen	17
Följdmotioner	17

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Avslag på propositionen

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:K30 yrkande 1 och 2005/06:K32 yrkande 2.

Reservation 1 (m)

Reservation 2 (fp)

2. Driftsstödet till storstadstidningar

Riksdagen ger regeringen till känna vad utskottet anför om att det sammanlagda årliga driftsstödet till storstadstidningar skall sänkas med 4,5 miljoner kronor. Sänkningen skall ske stegvis med 1,5 miljoner kronor per år. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:K33 yrkande 1, bifaller delvis proposition 2005/06:201 punkt 2 i denna del och avslår motion 2005/06:K31 yrkande 1.

3. Eget redaktionellt material

Riksdagen ger regeringen till känna vad utskottet anför om att den lägsta andelen eget redaktionellt material som en tidning skall ha är 55 %. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2005/06:201 punkt 1.

4. Godkännande av regeringens förslag i övrigt

Riksdagen godkänner vad regeringen föreslagit om förändring av driftsstödets nivåer utom när det gäller storstadstidningar (punkt 2), sänkt gräns för abonnerad upplaga (punkt 3), höjt driftsstöd vid större upplaga och ökad utgivning (punkt 4), höjd täckningsgrad för lågfrekventa dagstidningar (punkt 5), avveckling och upphörande av driftsstöd i vissa fall (punkt 6), utökade möjligheter för marknadsföringskampanjer (punkt 7), driftsstöd i särskilt fall (punkt 8), begränsat driftsstöd (punkt 9) och ikraftträdande (punkt 10).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:201 punkterna 2 i denna del och 3–10.

5. Avveckling av presstödet i två etapper

Riksdagen avslår motion 2005/06:K30 yrkande 2.

6. Omedelbart avskaffande av driftsstödet m.m.

Riksdagen avslår motion 2005/06:K32 yrkande 3.

Reservation 3 (fp)

7. Avveckling av resterande delar av presstödet

Riksdagen avslår motion 2005/06:K32 yrkandena 1 och 4.

Reservation 4 (fp)

8. Nivåer för driftsstöd

Riksdagen avslår motion 2005/06:K33 yrkande 2.

9. Utredning av sammanslagna och uppköpta tidningar

Riksdagen avslår motion 2005/06:K31 yrkande 2.

Stockholm den 1 juni 2006

På konstitutionsutskottets vägnar

Göran Magnusson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Tobias Krantz (fp), Pär Axel Sahlberg (s), Inger Jarl Beck (s), Ingvar Svensson (kd), Mats Einarsson (v), Anders Bengtsson (s), Henrik S Järrel (m), Helene Petersson (s), Kerstin Lundgren (c), Billy Gustafsson (s), Nils Fredrik Aurelius (m), Karin Åström (s), Gustav Fridolin (mp), Carl-Erik Skårman (m) och Liselott Hagberg (fp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Ärendet och dess beredning intill dess att propositionen lades fram för riksdagen redovisas i propositionen.

Det kan här noteras att regeringens proposition endast omfattar driftsstödet, dvs. vad som behandlas under kapitel 3 i Presskommitténs slutbetänkande Mångfald och räckvidd, SOU 2006:8.

Bakgrund

Presstödet har funnits sedan början av 1970-talet och består i dag av två delar, dels driftsstödet – ett direkt stöd till vissa dagstidningars produktion – dels distributionsstödet som lämnas till samverkan inom tidningsdistribution förutsatt att minst två tidningar deltar. Utöver detta får dagspressen ett indirekt stöd i form av reducerad mervärdesskatt.

Under år 2005 fick 74 tidningar driftsstöd till ett sammanlagt belopp av 417,3 miljoner kronor. Av dessa tidningar var 50 lågfrekventa, dvs. har en eller två utgivningsdagar per vecka, och 24 hög- eller medelfrekventa med en utgivning av 3–7 nummer per vecka. Driftsstödet består i dag av allmänt driftsstöd, begränsat driftsstöd och driftsstöd i särskilt fall.

Distributionsstöd lämnades under år 2005 till 141 tidningar, varav 105 var hög- och medelfrekventa och 36 lågfrekventa. Utöver det ordinarie distributionsstödet infördes år 2002 ett särskilt distributionsstöd för utdelning av dagstidningar på lördagar. Detta stöd uppgår sedan år 2005 till högst 10 miljoner kronor per år. Stödet har förlängts till utgången av år 2006.

Bestämmelser om statens direkta stöd till företag som ger ut dagstidningar finns i presstödsförordningen (1990:524). Stödet beslutas efter ansökan av Presstödsnämnden.

En redogörelse för dagspressens ekonomi finns i propositionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Allmänt driftsstöd

Regeringen föreslår att driftsstödet för samtliga tidningskategorier, utom storstadstidningar, räknas upp med 10 %. För hög- och medelfrekventa tidningar som inte är storstadstidningar, höjs det maximala bidragsbeloppet per tidning och år till 16 861 000 kronor. Det sammanlagda årliga allmänna driftsstöd som en storstadstidning högst kan vara berättigad till sänks med 12 miljoner kronor. Sänkningen skall ske etappvis med 4 miljoner kronor per år under tre år.

Vidare föreslås att den andel eget redaktionellt innehåll som en tidning måste ha för att definieras som dagstidning i presstödsföroddningen (1990:524) höjs från minst 51 % till minst 60 % och att gränsen för den abonnerade upplaga en dagstidning skall uppnå för att berättiga till driftsstöd sänks från 2 000 till 1 500 exemplar.

Driftsstöd till lågfrekventa dagstidningar skall betalas ut efter samma principer oavsett om de är riksspridda eller inte. Driftsstödet för dem skall höjas dels vid utökad utgivningsfrekvens, dels i takt med att den abonnerade upplagan ökar. Intervallet skall vara 1 500, 2 000, 3 000, 5 000, 7 000, 8 000 och 9 000 exemplar. För tvådagarsstidningar skall det årliga stödet vid en viss given upplaga vara 20 % högre än stödet för en endagsstidning. En tabell över den av regeringen föreslagna höjningen av driftsstödet finns i propositionen på s. 17.

I de fall där stödnivån för hög- och medelfrekventa dagstidningar vid en viss upplaga är lägre än stödnivån för tvådagarsstidningar med en motsvarande upplaga skall stödnivån för tvådagarsstidningar gälla även för hög- och medelfrekventa tidningar.

Högsta täckningsgrad för att en lågfrekvent dagstidning skall berättiga till allmänt driftsstöd skall vara 30 %.

Avveckling och upphörande av driftsstöd i visst fall

Om en dagstidning uppnår högre täckningsgrad än 30 % och därmed förlorar rätten till oreducerat driftsstöd skall stödet trappas ned över en längre tid och med lägre andel varje år.

En dagstidning skall inte längre ha rätt till driftsstöd om upplagan understiger 1 500 exemplar.

Utökade möjligheter för marknadsföringskampanjer

En lågfrekvent dagstidning skall ha möjlighet att vid spridning i marknadsföringssyfte undanta ett nummer av dagstidningen från bestämmelsen som föreskriver att totalupplagan till övervägande del skall vara abonnerad. För en och samma tidningstitel får sådant undantag göras vid högst fem tillfällen per kalenderår i det område där dagstidningen har sin huvudsakliga andel abonnenter.

Begränsat driftsstöd

Storleken på det begränsade driftsstödet föreslås motsvara det stöd en endagsstidning med en abonnerad upplaga som underskrider 3 000 exemplar berättigar till.

Driftsstöd i särskilt fall

Av de olika driftsstödsformerna föreslås att driftsstöd i särskilt fall skall tas bort. Stödet är avsett för tidningar som distribueras till svenskar utomlands för att de skall kunna hålla sig uppdaterade om förhållandena i

Sverige. Enligt regeringen finns det numer större möjligheter för utlands-svenskar att hålla sig à jour med vad som sker i Sverige, bl.a. genom det tidningsmaterial som svenska tidningar publicerar på Internet och genom SVT:s utlandssändningar via satellit. I dag är det ingen dagstidning som är berättigad till denna form av driftsstöd.

Ikraftträdande

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

Utskottets överväganden

Nya villkor för driftsstöd till dagstidningar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag utom när det gäller minskningen av det maximala driftsstödet för storstadstidningar och nivån för minsta andel eget redaktionellt material. Utskottet avstyrker motionsyrkanden om avslag på propositionen och avveckling av presstödet samt differentiering av storleken på driftsstödet.

Jämför reservationerna 1 (m), 2 (fp), 3 (fp) och 4 (fp) samt särskilda yttrandena 1 (kd) och 2 (c).

Propositionen

Regeringen anför i propositionen att dagstidningarna fyller en viktig funktion i samhället. Den traditionella abonnerade morgontidningen är trots den ökande konkurrensen inom mediemarknaden av avgörande betydelse när det gäller medborgarnas möjligheter att hålla sig informerade om omvärlden och delta i diskussionen kring frågor av betydelse för samhällslivet. Enligt regeringen har storstadstidningarna och de regionala flerdagars-tidningarna klarat sig ekonomiskt förhållandevis väl. Däremot har lågfrekventa dagstidningar i allmänhet ett kärt ekonomiskt läge.

När det gäller nivåerna för driftsstödet föreslog Presskommittén att driftsstödet för lågfrekventa dagstidningar skulle höjas med 10 % samt att driftsstödet för hög- och medelfrekventa dagstidningar som ägs av ett företag eller ingår i en koncern som har ägarintresse också i annan dagstidningsutgivning på samma utgivningsort och som inte är storstadstidning skulle höjas med 4 %.

Regeringen anför i propositionen att regelverket kring presstödet så långt det är möjligt skall ha en generell utformning och att särbestämmelser bör undvikas. Enligt regeringen finns det dessutom en uppenbar risk att det kan uppstå tolknings- och gränsdragningsproblem när det gäller begreppet ägarintresse om kommitténs förslag genomförs. Regeringen anför att det därför inte bör införas några särskilda bidragsnivåer som baseras på tidningarnas ägarbild.

Motionerna

I motion 2005/06:K30 av Göran Lennmarker m.fl. (m) anför motionärerna att riksdagen bör avslå propositionen samt tillkännage för regeringen att presstödet skall avvecklas i två etapper. Erfarenheten visar, enligt motionä-

terna, att presstödet till stor del används till att täcka löpande utgifter, i stället för att främja nödvändiga rationaliseringsåtgärder. Ekonomiska problem åtgärdas inte i vetskap om att staten fyller i hålen. Vidare anser motionärerna att presstödet snedvrider konkurrensen i förhållande till tidningar som inte uppbär presstöd. Motionärerna menar också att Presstödsnämnden inte kommer att ha några uppgifter sedan presstödet avvecklats och att den då kan avvecklas.

Även i motion 2005/06:K32 av Helena Bargholtz m.fl. (fp) anförs att propositionen bör avslås (yrkande 2) samt att presstödet bör avvecklas (yrkande 1), varav driftsstödet och utvecklingsstödet skall avvecklas fr.o.m. den 1 januari 2007 (yrkande 3) och resterande presstöd avvecklas i samband med budgetpropositionen 2008 (yrkande 4). Motionärerna anser att presstödet har överlevt sig självt och att det handlar om att med skattebetalarnas pengar hålla vissa tidningar under armarna. Motionärerna menar vidare att en av nackdelarna med stöd och subventioner är att branscher alltför lätt låses fast i gamla lösningar. Stödet kan också motverka en i och för sig nödvändig förnyelse. Allt stöd skapar beroende. Motionärerna anser att driftsstödet och utvecklingsstödet skall avvecklas först. Därefter skall distributionsstödet som ett andra steg i avvecklingen avskaffas, senast i samband med budgetpropositionen 2008. När det gäller stödet till nyhetstidningar riktade till etniska/språkliga minoriteter skall detta i fortsättningen ges inom ett annat utgiftsområde. Vidare skall reklamskatten tas bort i samband med att presstödet avvecklas.

I motion 2005/06:K31 av Ingvar Svensson m.fl. (kd) anför motionärerna att det bör införas regler för fusioner eller situationer där förstатidning köpt upp driftsstödsberättigad andratidning. Denna fråga bör enligt motionärerna utredas (yrkande 2).

I motion 2005/06:K33 av Kerstin Lundgren m.fl. (c) anför motionärerna att Centerpartiet förordar att riksdagen går på kommitténs förslag och att driftsstödet för hög- och medelfrekventa dagstidningar som ägs av ett företag eller ingår i en koncern som har ägarintresse också i en annan dagstidningsutgivning på samma utgivningsort och som inte är storstadstidning skall höjas med 4 %. För övriga hög- och medelfrekventa dagstidningar som inte är storstadstidningar bör driftsstödet höjas med 12 % (yrkande 2). Centerpartiet anser att det är befogat att ändra beräkningsgrunderna för driftsstödet enligt en modell som på ett mer rättvisande sätt tar hänsyn till företagens skilda förutsättningar för utgivningen. Därför bör tidningar som står utanför en koncern få del av en procentuellt större ökning än de tidningar som ingår i en massmediekoncern.

Utvecklingsstöd och bestämmelser om tillfälligt utvecklingsstöd

Regeringen föreslog i den kulturpolitiska propositionen (1996/97:3) att utvecklingsstödet till dagspressen skulle avvecklas. Riksdagen godkände regeringens förslag (bet. 1996/97:KU1, rskr.1996/97:88). Enligt 1 § förordningen (2002:739) om tillfälligt utvecklingsstöd kunde sådant stöd beviljas under åren 2002–2004 till företag som ger ut dagstidningar.

Tidigare behandling

Utskottet har behandlat motioner om avveckling av presstödet vid flera tillfällen tidigare, senast hösten 2005 i betänkande 2005/06:KU1. När det gäller förekomsten av ett presstöd framhöll utskottet sin tidigare uppfattning att ett statligt presstöd är av väsentlig betydelse när det gäller att motverka koncentrationstendenser och upprätthålla mångfalden inom dagspressen. Utskottet delade inte uppfattningen att presstödet m.m. på sikt skall avvecklas och avstyrkte motionsyrkandena.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande om behovet av presstöd och avstyrker motionerna 2005/06:K30 yrkandena 1 och 2, 2005/06:K31 yrkande 2 samt 2005/06:K32 yrkandena 1–4 om avslag på propositionen, avveckling av driftsstödet, utvecklingsstödet och övrigt presstöd och om att regeringen skall ges till känna att stödet till fusionerade tidningar och uppköpta driftsstödsberättigade andratidningar skall utredas.

Utskottet anser i likhet med regeringen att bestämmelserna om presstöd i största möjliga mån skall vara generellt utformade och att man bör undvika särbestämmelser. Utskottet avstyrker motion 2005/06:K33 yrkande 2.

Driftsstödet till storstadstidningar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet anser att det sammanlagda årliga driftsstödet till storstadstidningar skall sänkas med 4,5 miljoner kronor. Sänkningen bör ske stegvis med 1,5 miljoner kronor per år. Utskottet föreslår att detta med delvis bifall till regeringens förslag i den delen och med tillstyrkande av ett motionsyrkande med samma innebörd som utskottets förslag skall ges regeringen till känna.

Utskottet avstyrker ett motionsyrkande om utredning när det gäller utfasning av driftsstödet för storstadstidningar.

Propositionen

Regeringen föreslår att det sammanlagda årliga allmänna driftsstöd som en storstadstidning högst kan vara berättigad till sänks med 12 miljoner kronor. Sänkningen skall ske etappvis med 4 miljoner kronor per år under tre år. Två högfrekventa storstadstidningar är under år 2006 berättigade till maximalt driftsstöd. Enligt regeringen är det motiverat att dessa tidningar med tanke på de särskilda förutsättningar och den konkurrenssituation som råder för driftsstödsberättigade storstadstidningar kan få ett väsentligt högre stöd än övriga högfrekventa tidningar. Regeringen anser dock att det finns skäl att reducera stödbeloppen i syfte att omfördela resurser inom presstödssystemet. De båda tidningarna har under de senare åren redovisat förbättrade resultat samtidigt som den större konkurrenttidningen i Stockholm respektive Malmö redovisat förluster eller svaga resultat. Stödet till storstadstidningarna är mycket viktigt för att upprätthålla mångfalden inom dagspressområdet. Konkurrensförhållandet mellan första- och andratidningar i storstäderna har emellertid förändrats under senare år. Bland annat har nya medieaktörer i storstäderna gjort att förstatidningarnas dominans har minskat. Regeringen anför att den mot den bakgrunden bedömer att det finns utrymme för en större sänkning av maximibeloppet för driftsstöd till storstadstidningar än vad kommittén har föreslagit.

Motionerna

I motion 2005/06:K33 av Kerstin Lundgren m.fl. (c) anför motionärerna att det sammanlagda årliga driftsstödet en storstadstidning högst kan berättigas till skall sänkas med 4,5 miljoner kronor. Sänkningen skall enligt motionärerna ske stegvis med 1,5 miljoner kronor per år (yrkande 1).

I motion 2005/06:K31 av Ingvar Svensson m.fl. (kd) anför motionärerna att de två storstadstidningarna även med propositionens förslag får ett oproportionerligt stort driftsstödsbidrag jämfört med maximibidraget för landsortstidningar. Kristdemokraterna anser att det extra stödet för storstadstidningar bör trappas ned med en femtedel per år från år 2007. En analys av konsekvenserna av en sådan neddragning bör göras (yrkande 1).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det förslag som lämnats av Presskommittén i betänkandet Mångfald och räckvidd, SOU 2006:8, om sänkningen av driftsstödet för storstadstidningar är väl avvägt.

Utskottet anser att det sammanlagda årliga driftsstödet för storstadstidningar skall sänkas med 4,5 miljoner kronor. Sänkningen bör ske stegvis med 1,5 miljoner kronor per år. Utskottet föreslår därför att riksdagen skall ge regeringen till känna vad utskottet anför om sänkningen av det maximala årliga sammanlagda driftsstödet till storstadstidningar. Utskottet

bifaller således delvis regeringens förslag under punkten 2 i den delen och tillstyrker motion 2005/06:K33 yrkande 1. Motion 2005/06:K31 yrkande 1 avstyrks.

Eget redaktionellt material

Utskottets förslag i korthet

Utskottet anser att den lägsta andelen eget redaktionellt material som en tidning skall ha är 55 %. Utskottet föreslår att riksdagen ger regeringen till känna vad utskottet anfört om lägsta andelen eget redaktionellt material. Utskottet bifaller delvis regeringens förslag.

Propositionen

Regeringen föreslår att den andel eget redaktionellt innehåll som en tidning måste ha för att definieras som dagstidning i presstödsförordningen (1990:524) höjs från minst 51 % till minst 60 %. Kommittén har i betänkandet beskrivit de effekter som vissa samgåenden mellan tidningar och uppköp av tidningar på samma utgivningsort medfört. Den bild som ges är att uppköpen inte i nämnvärd omfattning har minskat den redaktionella mångfalden. Samarbetet har kommit att omfatta områden som försäljning, administration, tryckning och distribution och endast i mindre omfattning journalistiskt innehåll. Regeringen gör antagandet att kravet på självständigt redaktionellt innehåll enligt presstödsförordningen har haft en stor inverkan på detta förhållande. Regeringen anser att det är rimligt att de höjda kraven på eget redaktionellt innehåll inte enbart – såsom kommittén föreslagit – begränsas till samägda tidningar på tvåtidningsorter utan att det skall gälla för samtliga driftsstödsberättigade tidningar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att gränsen för andelen eget redaktionellt innehåll inte skall höjas så mycket som regeringen föreslagit. Utskottet anser att andelen eget redaktionellt material skall uppgå till minst 55 %. Utskottet tillstyrker endast delvis regeringens förslag och föreslår att riksdagen ger regeringen till känna vad utskottet anfört om lägsta andelen eget redaktionellt material.

Reservationer

1. Avslag på propositionen, punkt 1 (m)

av Henrik S Järrel (m), Nils Fredrik Aurelius (m) och Carl-Erik Skårman (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår proposition 2005/06:201. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:K30 yrkande 1 och avslår motion 2005/06:K32 yrkande 2.

Ställningstagande

Enligt vår mening utgår regeringens inställning till presstödet från en överdriven tro på att statligt stöd skall bidra till mångfald och fri opinionsbildning. Det stora antalet tidningsnedläggningar och hittills gjorda erfarenheter visar att presstödet till stor del använts för att täcka tidningarnas löpande utgifter i stället för att främja nödvändiga rationaliseringsåtgärder. Det hade varit önskvärt att presstödet hade använts till att göra tidningarna mindre beroende av statligt stöd, men i stället har tidningarna anpassat sig efter stödet och blivit permanent beroende av det. Vidare snedvrider presstödet konkurrensen till tidningar som inte uppbär presstöd.

Vi anser mot denna bakgrund att presstödet bör avvecklas. Riksdagen bör därför med bifall till motion 2005/06:K30 yrkande 1 avslå regeringens proposition.

2. Avslag på propositionen, punkt 1 (fp)

av Tobias Krantz (fp) och Liselott Hagberg (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår proposition 2005/06:201. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:K32 yrkande 2 och avslår motion 2005/06:K30 yrkande 1.

Ställningstagande

Presstödet infördes när tryckta medier hade en dominerande ställning när det gäller nyheter, debatt och opinionsbildning och en nedgång av antalet utgivna tidningar därför såg ut att kunna utgöra ett långsiktigt hot mot ett av demokratis viktigaste fundament. Liberalerna ansåg redan då att farhågorna var överdrivna. Sedan dess har nya medier tillkommit; utbudet har

ökat särskilt i tv och i datanätet. Utvecklingen har gjort att presstödet har överlevt sig självt. Presstödetts effekt är i dag framför allt att subventionera vissa tidningar och därmed ändra förutsättningarna framför allt för den lokala annonsmarknaden. Presstödet innebär att vissa tidningar hålls under armarna med skattebetalarnas pengar. En av nackdelarna med stöd är att branscher låses fast i gamla lösningar. Stödet motverkar en nödvändig förnyelse. Mediernas oberoende är värdefullt. Allt stöd skapar beroende. Eftersom Folkpartiet vill inleda en omedelbar avveckling av presstödet bör regeringens proposition avslås i dess helhet. I samband med att presstödet avvecklas bör ansvaret för stöd till de nyhetstidningar med fådagarsutgivning som riktar sig till språkliga och/eller etniska minoritetsgrupper föras över till kulturområdet. Riksdagen bör med bifall till motion 2005/06:K32 yrkande 2 avslå regeringens proposition.

3. Omedelbart avskaffande av driftsstödet m.m., punkt 6 (fp)
av Tobias Krantz (fp) och Liselott Hagberg (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen vad som anförts i reservationen om omedelbar avveckling av driftsstödet och utvecklingsstödet. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:K32 yrkande 3.

Ställningstagande

I enlighet med vad som anförts i reservation 2 bör presstödet avvecklas. Detta bör ske genom att driftsstödet och utvecklingsstödet som första åtgärd avskaffas fr.o.m. den 1 januari 2007. Detta bör riksdagen med bifall till motion 2005/06:K32 yrkande 3 ge regeringen till känna.

4. Avveckling av resterande delar av presstödet, punkt 7 (fp)
av Tobias Krantz (fp) och Liselott Hagberg (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen om avveckling av resterande delar av presstödet sedan driftsstödet och utvecklingsstödet avvecklats. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:K32 yrkandena 1 och 4.

Ställningstagande

I enlighet med vad vi anförde i reservation 2 om avslag på regeringens proposition anser vi att presstödet skall avvecklas. Efter att driftsstödet och utvecklingsstödet har avvecklats den 1 januari 2007 bör regeringen senast i samband med budgetpropositionen 2008 återkomma med förslag till ett slutgiltigt avskaffande av presstödet. Detta bör riksdagen med bifall till motion 2005/06:K32 yrkandena 1 och 4 ge regeringen till känna.

Särskilda yttranden

1. Avveckling av resterande delar av presstödet, punkt 7 (kd)

Ingvar Svensson (kd) anför:

Presstödet har betytt mycket både för mångfald i opinionsbildning och för övrig publicistisk mångfald. Genom strukturförändringar, dels på annonssidan, dels med förändrade krav hos läsarna, kommer dock presstödet så småningom att fasas ut genom t.ex. samverkan och fusioner av olika slag. Statsmakterna bör stödja sådana strukturförändringar i syfte att ge en livskraftig dagspress. Avvecklingen bör ske på två områden. Storstadstidningarna med driftsstöd får oproportionerliga bidrag jämfört med maximibidraget för landsortstidningar (ca 65 miljoner kronor respektive ca 15 miljoner kronor). Detta extra stöd för storstadstidningar bör trappas ned med en femtedel per år. Likaså bör det införas regler för fusioner eller för fall när en förstetidning köpt upp en driftsstödsberättigad andratidning. Med hänsyn till att dessa förslag behöver analyseras vidare avstår jag nu från att yrka bifall till motion 2005/06:K31.

2. Nivåer för driftsstöd, punkt 8 (c)

Kerstin Lundgren (c) anför:

En tidning som ingår i en koncern har större möjligheter till konstnadsbesparande samordning än en tidning som inte ingår i en koncern. Det är därför befogat att ändra beräkningsgrunderna för driftsstödet enligt en modell som på ett mer rättvisande sätt tar hänsyn till företagens skilda förutsättningar för utgivningen. Därför bör en tidning som står utanför en koncern få del av en procentuellt högre uppräkningsfaktor än de tidningar som ingår i en koncern. Presskommitténs förslag bör därför ligga till grund för bidragsnivåerna. Med hänsyn till de ändringar i regeringens förslag som utskottet nu föreslår avstår jag från att yrka bifall till motion 2005/06:K33 yrkande 2.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2005/06:201 Morgondagens nyheter — nya villkor för driftsstödet till dagstidningar:

1. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om driftsstöd till samverkande och sammanslagna tidningsföretag (avsnitt 5.1).
2. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om förändring av driftsstödets nivåer (5.2).
3. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om sänkt gräns för abonnerad upplaga (5.3),
4. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om höjt driftsstöd vid större upplaga och ökad utgivning (5.4).
5. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om höjd täckningsgrad för lågfrekventa dagstidningar (5.5).
6. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om avveckling och upphörande av driftsstöd i vissa fall (5.6).
7. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om utökade möjligheter för marknadsföringskampanjer (5.7).
8. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om driftsstöd i särskilt fall (5.8).
9. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om begränsat driftsstöd (5.9).
10. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om ikraftträdande (5.10).

Följdmotioner

2005/06:K30 av Göran Lennmarker m.fl. (m):

1. Riksdagen avslår proposition 2005/06:201.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motioken anføres om en avveckling av presstödet.

2005/06:K31 av Ingvar Svensson m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motioken anføres om analys av neddragning av stödet till storstadstidningarna jämfört med landsortstidningarna.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om en utredning av sammanslagna och uppköpta tid-
ningar.

2005/06:K32 av Helena Bargholtz m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om skälen för presstödet avvecklande.
2. Riksdagen avslår regeringens proposition 2005/06:201 i sin helhet.
3. Riksdagen beslutar att avskaffa driftsstödet och utvecklingsstödet
fr.o.m. den 1 januari 2007.
4. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag till ett slut-
giltigt avskaffande av resterande delar av presstödet senast i sam-
band med budgetpropositionen 2008.

2005/06:K33 av Kerstin Lundgren m.fl. (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att det sammanlagda årliga allmänna driftsstöd en
storstadstidning högst kan berättigas till sänks med 4,5 miljoner kro-
nor och att sänkningen skall ske stegvis med 1,5 miljoner kronor
per år.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att driftsstödet för hög- och medelfrekventa dagstid-
ningar som ägs av ett företag eller ingår i en koncern som har
ägarintresse också i annan dagstidningsutgivning på samma utgiv-
ningsort och som inte har storstadstidningar skall höjas med 4 %,
medan för övriga hög- och medelfrekventa dagstidningar som inte
är storstadstidningar driftsstödet bör höjas med 12 %.